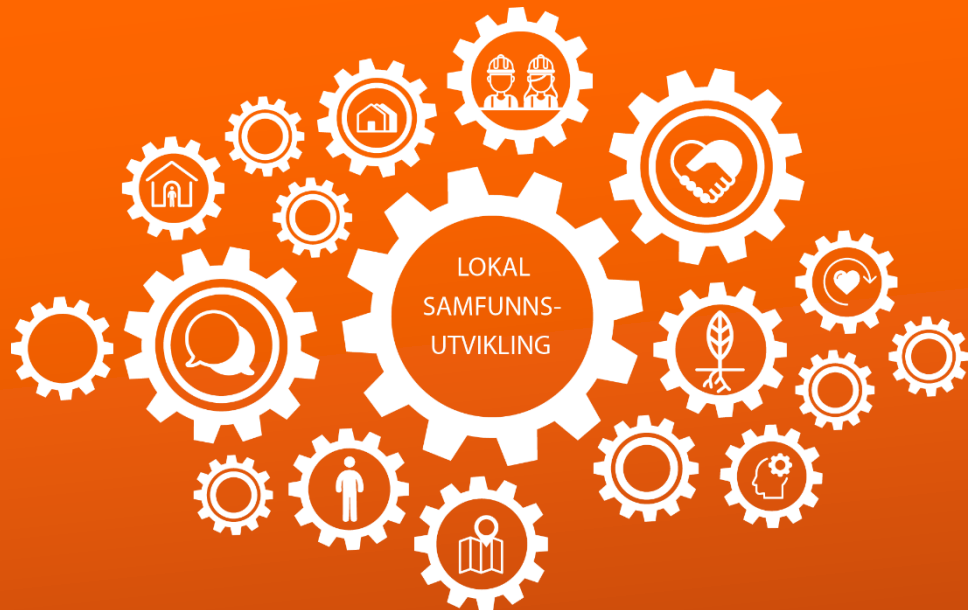

Foto: Hanne Stedje, Sogn Avis

Korleis gjere innvandrarak til ein ressurs for samfunns- og næringsliv i Sogn?

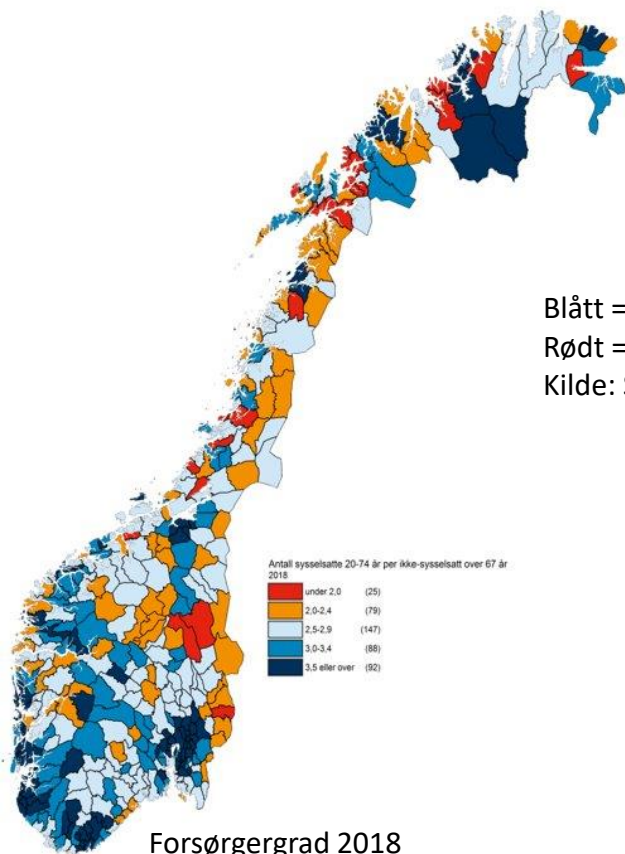
11. Mars 2019 i Sogndal. Sogn for alle – seminar om integrering. Marianne Solbakken

Lokal samfunnsutvikling er å arbeide for å utvikle kommunen som bosted, og legge til rette for arbeidsliv og fritid

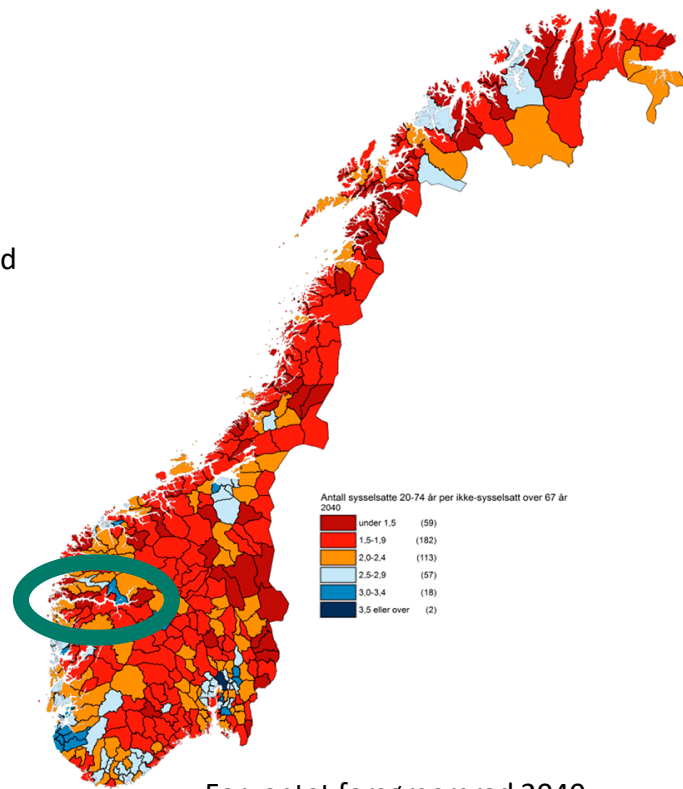

Foto: Håvard Zeiner. Bildet er publisert i forbindelse med artikkelen *Flukten fra Aleppo* i Trønder-Avisa

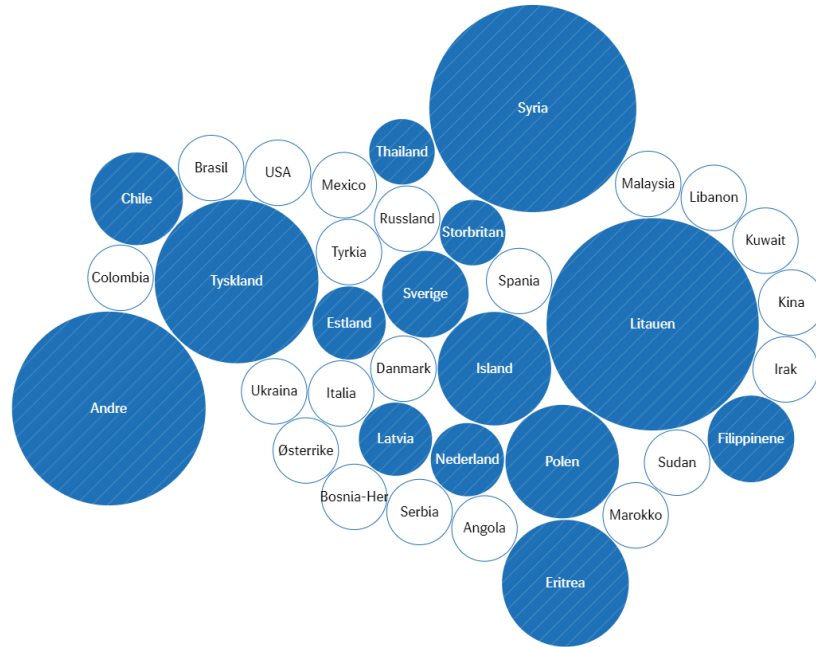
Forsørgergrad 2018

Blått = høyere forsørgergrad
Rødt = lavere forsørgergrad
Kilde: SSB/KMD

Forventet forsørgergrad 2040

Folk i Sogn kommer fra mange steder

Figuren viser opprinnelsesland til innbyggere i Balestrand (2018)

Kilde: SSB | imdi.no/tall-og-statistikk/

Dagens quiz – menti.com

De viktigste bli-faktorene

Arbeid

Bolig

Godt oppvekstmiljø og utdanningsmuligheter

Godt sosialt miljø og møteplasser

Den lokale eliten sin holdning

Det er viktig med
ny teknologi, men
det blir ikke noe
samfunn hvis det
ikke satses på folk.

Susanne Søholt,
forsker i NIBR

Foto: Lena Johnsen/Distriktssenteret

Hvordan kan
kommuner i Sogn
gjøre inkludering til
en utviklingsstrategi?

Distriktssenteret
Kompetansesenter for distriktutvikling

Nærøy: Kurs og Kvalifisering gir jobb

- Forankret i strategisk næringsplan
- Mentorordning og lønnstilskudd
- Kartlegger og tester medbragt kompetanse
- Lærebedrift og sveisekurs

Det er en suksessfaktor at kommune og næringsliv balanserer de økonomiske utgifter til opplæring, og at innvandringstjenesten er tett på næringslivet.

Marit Måøy Holm, personalleder i Moen Marin Service

Foto: Tom Lysø

Haram: Kombinerer språkkurs og fagbrev

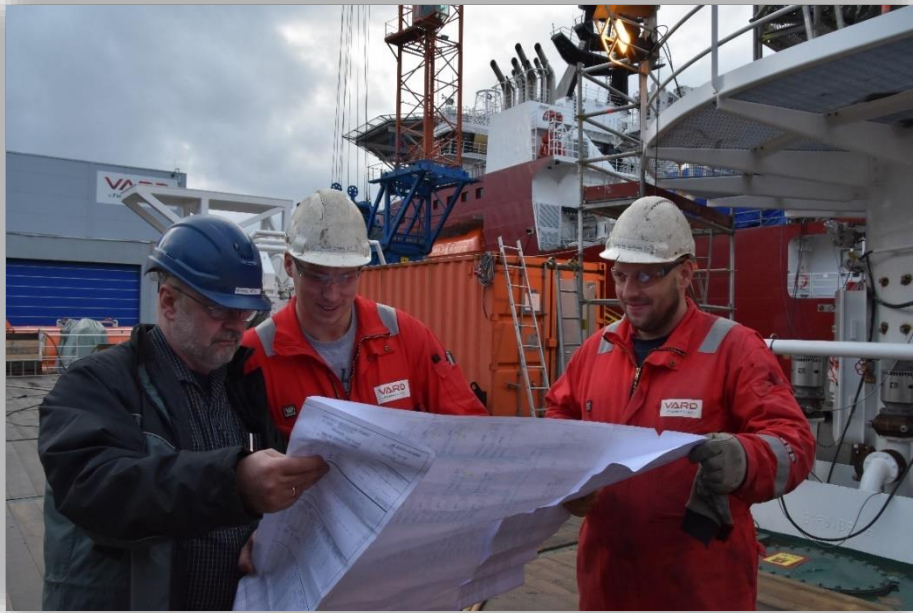

Foto: Møre og Romsdal fylkeskommune

Kommune og næringsliv har et felles ønske om å beholde folk og arbeidskraft

Gloppen snudde opp-ned på utdanningen

Foto: Ole Eltvik

Praksis før teori har gitt
innvandrere
fagkompetanse og jobb,
og eldreomsorgen sårt
tiltrengt arbeidskraft

Gloppen snudde opp-ned på utdanningen

Foto: Ole Eltvik

Praksis før teori har gitt
innvandrere
fagkompetanse og jobb,
og eldreomsorgen sårt
tiltrengt arbeidskraft

Herøy (n): Frivilligsentralen bukes strategisk for å for å oppnå kommunale målsettinger

- Folk får nettverk og føler seg velkomne
- Frivillig språkopplæring for alle
- Jobb og karriere gjennom mentordning og karriereveiledning
- Samarbeid med karrieresenteret, flyktningetjenesten, biblioteket, kultur- og næringsavdeling, bedrifter, lag og foreninger

Foto: Distriktsenteret

SISA i Alta: En flerkulturell møteplass der også innvandrere er ildsjeler og gründere

Foto: SISA

2 NYHETER

Altaposten

12.06.2017

Sydd 500 bærekraftige handlenett

Å lage handlenett av T-skjorte er barnemat for en profesjonell skredder som Abd Alabd (31) fra Abd Design Couture.

Av Arne Hauge
arne.hauge@altaposten.no

– Jeg brukte en uke på dem, sier Abd Alabd, som på bestilling fra Alta kommune nylig sydde et halvt tusen T-skjorter og skjorter om til miljøvennlige bærenett.

– Det var ingen problemer. Gikk som en lek, sier den utdannete skredderen, som sier han elsker å designe klær. Han har jobbet til sammen tolv år i Hellas og Libanon, tre av dem som sjef for tolv ansatte. Han kom fra Syria til Alta for to år siden, og har i

SPENSTIG OG MILJØVENNLIG: I forbindelse med Miljøuka ga kultursjefen i Alta kommune et oppdrag til Abd Design Couture. Sy 500 bærenett av utrangerte T-skjorter og skjorter om til miljøvennlige bærenett.

Distriktsenteret
Kompetansesenter for distriktsutvikling

Tendai, Oranut og Alp er gründere – hva har de ellers til felles?

Foto: Ken Alvin Jensen

Foto: Eilen Austli

Foto: Møre og Romsdal Fylkeskommune

Foto: Johan Lövquist, Åre kommun

Kan kommuner i
Sogn lære av det
Åre gjør?

Hur är det att bo här i kommunen då?

00:00

09:50

Slutter å kalle folk
flyktning når de har
kommet til Åre – da er
de ferdig flyktet!

Vi vill detta!

Mattias Sjölundh
Enhetschef Inflyttarservice
Åre kommun/ Ååren tjeilte

Åre: Stor tillit mellom næringsliv og kommune

- Bevisst rekruttert folk med næringslivsbakgrunn i «sysselsettingsteamet»
- Match mellom arbeidsgiver og arbeidstaker
- Kjenner godt til næringslivets «personlighet» og behov, og har kartlagt hvem personen er og hva hun kan
- Minst mulig på kontoret, mest mulig i felt
- Arbeider med samfunnskunnskap og er åpen for alle typer spørsmål både fra arbeidsgiver og fra arbeidstaker
- Bruker kommunale ressurser på å veilede for å redusere byrden på arbeidsgiver
- Gjør det lille ekstra...

Forts. Åre:

- Bosetter flyktninger der det er ledige hus/leiligheter, men det må være mulig å reise kollektivt (dilemma)
- *Folk står skulder ved skulder* som frivillige når det er arrangement
- Eget prosjekt om natur og deltakelse gjennom friluftsliv (allemannsrett, telting og grilling av pølse...)
- Tilflytterservice er finansiert via integreringstilskuddet fra staten og mange forskjellige prosjekter.
- Slutter å kalle folk flyktning når de har kommet til Åre – da er folk ferdig flyktet!

Gründerskap blant innvandrere - Hva kan gjøres?

- Åpen dør inn til næringsapparatet
- Ta på alvor og møt med respekt
- Kartlegg og anerkjenn den flerkulturelle bakgrunnen
- Veilede i forretningsutvikling og finansieringsbistand
- Etablereroplæring i flere faser og raskt over i det ordinære systemet
- Koble på nettverk og kompetanse
- Finne ressurser i lokalsamfunnet

Foto: Foto: Eilen Austli

Mentoren gir meg støtte som menneske i tillegg til å være diskusjonspartner i selve forretningen.

- Oranut (On) Rennemo.

Vil du vite mer?

www.distriktssenteret.no

Takk for oppmerksomheten!

marianne.solbakken@kdu.no

+47 481 68 277